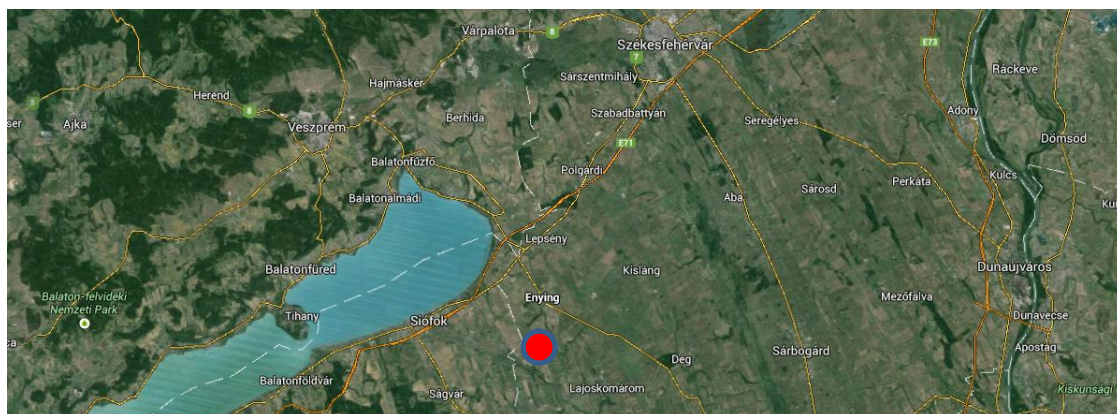

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

ENYING város Integrált Településfejlesztési Stratégiája és Településfejlesztési koncepciója

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Dunántúli Operatív Program – Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált
Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

---

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

Készült: a Belügyminisztérium megbízásából
a KDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 sz. projekt keretében

Készítette: KD-ITS KONZORCIUM

Konzorciumvezető: Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt.

A konzorcium tagjai:

- *Ex Ante Tanácsadó Iroda Kft.*
- **Lechner Lajos Tudásközpont Területi, Építésügyi, Örökségvédelmi és Informatikai Nonprofit Kft. (LTK)**
- *MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.*
- *PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.*
- *TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.*
- *VÁROS-TEAMPANNON Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*

felelős tervező: Hamar József (LTK)

Sárdi Anna (LTK)

szakértők: Sain Mátyás (LTK) –partnerség

Magócs Krisztina (LTK) - partnerség

Enying – Budapest – Székesfehérvár, 2015.

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

Tartalom

I. A helyzetelemzés összefoglalása: SWOT	4
II. Enying célrendszere	6
II.1. Jövőkép.....	6
II.1.1. Enying jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	6
II.1.2. Enying jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	6
II.1.3. Településfejlesztési elvek	6
II.2. Átfogó célok.....	7
II.3. Stratégiai célok és a beavatkozások területeinek meghatározása.....	7
II.3.1. Együttműködő városi közösség felépítése (identitás, környezettudatosság, civil élet).....	7
II.3.2. Társadalmi befogadás erősítése (felzárkóztatás, szegényprogramok, gyerekprogramok) ..	8
II.3.3. Élhető, működő városi élettér létrehozása (főutca, közösségi terek, sportolási-kulturális lehetőségek, helytörténet, ivóvíz, környezet).....	8
II.3.4. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése (hálózati kapcsolatok, oktatás, szakképzés, felnőttképzés, infokommunikációs, marketing)	8
II.3.5. A gazdaság sokrétűségének kialakítása (vállalkozások letelepítése, turizmusfejlesztés, kézimunka-igényes agrárgazdálkodás)	9
III. A célok belső koherenciája	10
III.1. Enying célpiramisa és a horizontális elvek kapcsolata	12
III.2. Enying célpiramisa	13
III.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	14
IV. Kiinduló adatok további tervezési feladatokhoz	15
IV.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	15
IV.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a területfelhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	15
IV.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	16

Melléklet

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Kon koncepció

I. A helyzetelemzés összefoglalása: SWOT

Enying járásszékhely területe 8278 hektár, népessége 6839 fő (2013). **Erősségei** közé sorolhatók az ország egyik legfontosabb közlekedési tengelyéhez (M7), illetve az Alföldet az ország nagyforgalmú turisztikai célpontját összekötő folyosóhoz (64.sz. főút) kapcsolódóan kedvező nagytársasági beágyazottsága, amely lehetővé teszi az évszázados kereskedelmi-szolgáltatói tradícióinak megőrzését, bővítését. Ehhez megfelelő háttérül szolgálnak a város közismert hagyományos vállalkozásai (mint pl. az Alsótekeresi Faiskola), az országos léptékben is kiemelkedő és a helyi multiplifikáló hatás megalapozását lehetővé tevő kiváló termőhelyi adottságai, szőlő- és borkultúrája, valamint további funkciókkal bővíthető járásközpont szerepe.

A Balaton közelségének és a gazdag természeti (zöldfelületi rendszer, rekreációs lehetőségekkel, vízfelületekkel) és kultúrtörténeti (régészeti lelőhelyek, épített emlékek) adottságok alapozhatják meg a város turizmusát, az átmenő forgalom megállítását, de jelentősek a kulturális programok hagyományai is. Ennek kiszélesítését komplementer jelleggel a járás többi településeivel való együttműködések is segíthetik. Környezetkárosító ipar Enyingen nincs.

A gazdaság talpra állításához számos háttérfeltétel adott, mivel rendelkezésre állnak fejleszthető önkormányzati tulajdonú épületek (torony iskola, kastély stb.), földterületek és magántulajdonú kihasználatlan ipari létesítmények (Videoton csarnokok), továbbá a korszerű és innovatív fejlesztések, foglalkoztatás, kereskedelem és igazgatás alapjául szolgáló jó infokommunikációs feltételek megléte. A kedvező megújuló energia-gazdálkodási adottságok szintén a napjaink környezeti kihívásaihoz alkalmazkodni tudó város potenciálját erősítik.

Enying – további szakokkal is bővíthető – oktatási infrastruktúrája megfelelő lehetőséget teremt a térségi szerepkörök ellátásán, szélesítésén túl a helyi és tágabb gazdaságfejlesztési igényekhez szolgáló képességek biztosításához, közművelődési szerep betöltéséhez.

A helyi és egyes esetekben a tágabb környezet életminőség javulását eredményezik a település azon folyamatban lévő fejlesztései, amelyek a szakorvosi ellátás színvonalát emelik, illetve az évtizedek óta húzódozó szennyvízkezelést oldják meg. A környezettudatosság erősödését és a környezetminőség jobbá tételét szolgálhatják a városban a hulladékudvar és a szelektív szigetek. A társadalmi erősségek között említendő még a civil szervezetek aktivitása.

Enying **gyengeségei** között elsősorban a gazdasági hanyatlás évek óta mutatkozó tünetei említendőek: a magas munkanélküliség (ezen belül a pályakezdőké), elsősorban a fiatal korosztályt és az értelmiséget érintő tendenciózus elvándorlás, a napi ingázók magas aránya és a város gyenge gazdasági súlyával járó alacsony jövedelem színvonal és az elsősorban a szegregálódó és szegregált településrészekben jelentkező nagyarányú rászorultság. Ennek hatásai érezhetőek az aktív szereplők, az összefogás és az egységes helyi identitás hiányában is. A gazdaság megerősödését nehezíti az alacsony iskolázottság, a vállalkozások kevés száma, alacsony aktivitása és tőkeszegénysége, a megfelelően előkészített iparterületek hiánya. A gimnázium évek óta megfigyelhető lejtmenete a fentiekkel együtt Enying centrumfunkcióját gyengítik.

A kiváló termőterületeken a nagytáblás, kedvezőtlen birtokszerkezetű, szűk faj- és fajtahasználatú alacsony élőlétszámú mezőgazdaság jellemző, amelyhez nem kapcsolódik helyi feldolgozóipar. A nagyüzemi területeken a város klimatikus viszonyait is javító, de a talaj védelmét is szolgáló mezővédő erdősávok hiányoznak.

Enying kedvező nagytársasági kapcsolódásai ellenére bőven vannak olyan problémák, amelyek orvoslására szükség volna úgy a gazdasági, mint a térségi szolgáltatói szerep fejlesztéséhez. Ilyenek a várost átszelő 64. sz. főút átmenő forgalmából adódó zaj- és levegőszennyezésen túl, a városi főútca kialakítását gátló-nehezítő hatása, amely egyben a parkolási lehetőségek bővítésének és a kerékpárút

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

fejlesztéseknek is akadálya. A rövid távolság ellenére a település közlekedési kapcsolatai a Balaton irányába hiányosak.

A sokszínű zöldfelületi hálózatnak jelenleg kicsi a használati értéke, közösségi funkcióra, sportolásra kevés lehetőséget kínál.

Az Enyingi járás kormányrendelet alapján kedvezményezett térség, ami azt is jelenti, hogy a város saját nehézségein túl a környező települések elmaradottságán sem képes enyhíteni. A kialakult rossz település imázs a helyi törekvések, a kohézió esélyeit rontja. Szükséges lenne a helyi rendőrség körzeti kapitánysággá alakítása.

A kedvező infrastrukturális feltételek ellenére alacsony a környezettudatosság, ami egyben a helyi identitás gyengeségével is összefügg. A környezeti problémák között további megoldás szükséges a rossz minőségű belterületi úthálózat javítása, a települési vízrendezése és az ivóvíz kutak kapacitásfejlesztése terén.

A fejlesztési irányokat meghatározó **lehetőségek** közül kiemelkedőek az Európai Unió 2014-2020 pénzügyi ciklusra tervezett alapok (KA, ERFA, ESZA, EMVA) és az azokhoz kapcsolt támogatási célok, továbbá az uniós irányelvek (pl. Víz Keretirányelv) érvényesülésében rejlő potenciál. Hasonlóan fontosak a kormány által támogatott nagyberuházások (Budapest – Balaton kerékpárút, M8 gyorsforgalmi út stb.) Enying külső kapcsolataira gyakorolt hatásai. A várhatóan felhasználható pénzügyi kereteken kívül érdemes figyelembe venni a különböző témákban már elindult társadalmi paradigmaváltás tényét, például a környezet- és egészségtudatosság, a rurális értékek és a helyi termékek iránti kereslet, az aktív turizmus iránti igény, vagy az együttműködések fontosságának erősödése.

Az erősségekben rejlő gazdasági potenciál hasznosulásának elengedhetetlen összetevője a komplex, integrált programok támogatása, a fent említetteken túli uniós (transznacionális, civil alapok) pályázati lehetőségek, valamint az e-gazdaság, e-ügyintézés támogatása. A város centrumfunkcióinak erősödését szolgálja további közigazgatási szerepkörök odaítélése is.

A külső feltételek közül a lehetséges fejlődési irányokat **veszélyeztető** tényezők között kiemelkedő az Enying gazdasági kilábalásához, illetve a központi szerepkör méltó betöltéséhez szükséges kiszámítható gazdasági és jogi környezet hiánya, az egészségügyi, oktatási és kulturális, műemlékvédelmi fejlesztésekre szolgáló források csökkenése. További problémákat hordoz az ember számára létfontosságú természeti erőforrásokat veszélyeztető klímaváltozás, a környezetszennyezés, a termőföld és a vízkészletek túlhasználata. A város tranzit jellege, ennek káros hatásainak (légszennyezés, bűnözés) erősödése a városközpont diszfunkcióinak erősödésén túl értékcsökkentő tényezővé, és ezzel a balatoni háttértevékenységek kifejlesztésének akadályává válnak. Miközben a jelenlegi támogatási ciklusban a települési úthálózat-, járda-, sportlétesítmények- és szállásférőhely-fejlesztések céljára nem áll rendelkezésre uniós, csak szűkös hazai forrás.

Fejlődést akadályozó összetevő lehet a társadalmi-gazdasági különbségek további növekedése, vagyis a kétsebességes fejlődés, a világgazdasági és európai dekonjunktúra, a kiszámíthatatlan és bonyolult pályázati rendszer, továbbá a piacok bizonytalansága. Számolni kell az olyan negatív társadalmi folyamatokkal, mint az együttműködés hiánya, a decentralizáció és a szubszidiaritás csökkenése. A civil szervezetek aktivitását megtörheti, ha támogatásaik fedezetére nem biztosítanak fejlesztéseik mellé garanciaalapot.

II. Enying célrendszere

II.1. Jövőkép

ENYING: EGY EGYÜTTMŰKÖDÉSEN ALAPULÓ, ERŐS/BIZTOS IDENTITÁSÚ, ÉLHETŐ KULTURÁLIS- ÉS SZOLGÁLTATÓKÖZPONT

II.1.1. Enying jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

- Aktív hálózati és partneri kapcsolatainak segítségével lendületes és szinergikus fejlődéssel éri el céljait
- A múlt és a jövő összekapcsolásával teremti meg azt a biztos identitást, ami természeti és épített környezetére büszke, azt tudatosan óvó, fiatalos, jó imázssal rendelkező élhető, minőségi életterű várossá teszi
- Mezőgazdasági és kereskedelmi múltjára építve növelni tudja foglalkoztatottságát, speciális képzéseivel kisléptékű, de biztos gazdasági bázist épít

II.1.2. Enying jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

- Jövőtudatos, tervszerű fejlesztéssel, a járás irányító településeként együttműködéssel hozzásegíti környezetét „kedvezményezett” státuszából a „felzárkózóvá” válásához
- Erős térségi szereppel bír, ahol szolgáltatási, kulturális, sportolási és oktatási-képzési lehetőségeivel élve, magas színvonalú, egyedi kínálatot biztosít a balatoni turizmus számára

II.1.3. Településfejlesztési elvek

- ***Város-vidék együttműködésének erősítése***

A 2007-2013 programperiódus volt az alulról szerveződő helyi LEADER típusú fejlesztések tanulási időszaka. A 2014-2020 közötti pénzügyi ciklusban új eszközök bevezetése történik, amelyek a város és vidék közötti együttműködés kiteljesedését szolgálhatja, alkalmat kínálva arra, hogy az ezekkel az eszközökkel élő térségek újrafogalmazzák egymáshoz való viszonyukat és a térségi munkamegosztásban elfoglalt szerepüket. A különböző szintű együttműködések segítik – komplementer feladatok megfogalmazásával – a kölcsönös előnyökön alapuló partnerséget.

- ***Fejlesztési programok hatékonyságának növelése***

A fejlesztési programok eredményessége érdekében szükséges – a közös alapelvek lefektetésén és a szándékok egymásra épülésén túl – azok társadalmisítása, elfogadtatása. A közösségi tudatformáláshoz, a távlatos gondolkodás alátámasztásához a döntéshozatal lényeges eleme a reálfolyamatok megértése, elhelyezése az országos rendszerben. Egy, a fenntarthatóság értékelését szolgáló monitoring hálózat a társadalmi érdekeket emeli közös nevezőre, segítve a széleskörű informáláson keresztül a térségi kohéziót, együttműködést a parciális érdekérvényesítéssel, a fejlesztések párhuzamosságával és ad-hoc jellegével szemben.

A helyi társadalom tájékozottságának növelése elengedhetetlen feltétele az együttműködések kialakulásának. A tájékozottság érzését növeli a lakosság bevonása a helyi és térségi fejlesztési folyamatokba, erősítve ez által a környezettudatosságot is. A fejlesztési programok hatékonysága nagymértékben függ attól, hogy a kitűzött célok és a tervezett beavatkozások mennyiben tükrözik a helyiek saját környezetükkel, jövőképükkel kapcsolatos elvárásait.

- ***Fenntarthatóság***

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

A rendszer jellegű problémák – rendszer jellegű megoldásokat követelnek. A fenntarthatóság elve alapján: az a projekt a még elfogadható, ahol az egyéni (szűkebb közösségi) haszon nem okoz társadalmi költségeket. A fenntarthatóság mérése bonyolult összefüggésrendszeren keresztül lehetséges ugyan, ám tekintettel a fejlődés integratív voltára, az aggregált indikátorokkal történő megközelítés rendre vagy a környezeti, vagy a társadalmi, vagy a gazdasági szempontokat helyezi előtérbe. Ezért a fejlesztések fenntarthatóságát csak elvként lehet meghatározni, ahol a környezeti, társadalmi és gazdasági érdekeket egyforma súllyal és távlatosan kell mérlegelni.

- **Esélyegyenlőség**

Az Amszterdami szerződés hatálybalépésével egy új, a diszkrimináció tilalmáról szóló cikkely erősíti meg az esélyegyenlőség elvét (Európai Közösség alapító egyezményének 6. és 119. cikkelye). Ez az alapelv jelenik meg az EU 2020 IX. tematikus célkitűzéséhez – *A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem* - tartozó 6) beruházási prioritásának – A nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem – elvében.

II.2. Átfogó célok

- Városi kohézió megteremtése
- Élhető gazdasági központ kialakítása

II.3. Stratégiai célok és a beavatkozások területeinek meghatározása

II.3.1. Együttműködő városi közösség felépítése (identitás, környezettudatosság, civil élet)

A város jövőképében is megjelenő együttműködés iránti igény egyik formája a fejlesztések összehangolása települési és járási szinten. Ennek számos területe képzelhető el, egyik aktuális feladata a közös turizmus stratégia kidolgozása, amelyben a kerékpárút-fejlesztéseknek, illetve a turisztikai vonzerő- és kínálatfejlesztés egyes elemeinek harmonizálására, valamint közös marketing stratégiára van szükség. A közös termékcsoportok kialakítása a turizmus eredményességét alapozza meg.

A közösségi tudatformáláshoz, a városi/térségi kohézió megteremtéséhez szükség van a helyi, kisközösségi identitás erősítésére. Ennek első lépése egy kommunikációs stratégia felépítése lehet, amely tartalmazza azokat a lépéseket és formákat, amelyek megvalósítása az identitásfejlesztésben szerepe van (értékkataszter, helyi sajátosságokhoz kapcsolódó közösségi események szervezése stb.). E cél eléréséhez lehetőséget kínálnak a speciális nevelés programok is, amelyek bevezetése a helyi oktatási-nevelési intézményekben a fiatalok kötődését, lokálpatriotizmusát erősíti.

A fenti feladatok teljesítésében a helyi civil szervezeteknek jelentős a szerepe. Elsőként e szférában ésszerű az együttműködések különböző formáinak kialakítása, hiszen ez önkéntes munkát igényel. Különböző civil fórumok szervezésén keresztül lehetőség van a város életében fontos szerepet játszó kérdések közösségi megvitatására, konszenzus kialakítására. Célszerű a fiatalok kiemelt kezelése az akciók során, fontos lenne fokozott bevonásuk a helyi döntéshozatalba. A különböző típusú városfejlesztési, jövőre vonatkozó döntések megosztása a fiatal korosztállyal, illetve azok részvételen alapuló tervezése, betekintést biztosít számukra a város jövőjéért, és ebben a saját helyi távlati lehetőségeiket illetően.

II.3.2. Társadalmi befogadás erősítése (felzárkóztatás, szegényprogramok, gyerekprogramok)

Az elmúlt időszak gazdasági-társadalmi hanyatlásának következményei többek között a családok rászorultságának növekedésében érhető tetten. A hátrányos helyzetű csoportok segítésére, a társadalmi kirekesztés csökkentésére így kiemelt figyelmet kell fordítani. Ehhez járulnak hozzá azok az önkormányzati kezdeményezések, amelyek a foglalkoztatottság növelését, a szegénység felszámolását segítik elő (közmunka-program, szociális szövetkezetek, helyi főzőkonyha kialakítása). Az állami szerepvállalás mellett fontos azon civil szervezetek tevékenységének támogatása, amelyek kiegészítve a város törekvéseit, részt vállalnak a szegénységi programok megvalósításában. Ez elsősorban a tevékenységek összehangolását, különböző segítség (pl. garancia a pályázatokhoz) nyújtását érinti.

A komplex felzárkóztató programok mellett a speciális nevelési igényű gyerekek számára speciális oktatási-nevelési programok (alternatív megoldások, tanodák stb.) kidolgozásával és megvalósításával lehet hozzájárulni a társadalmi kohézió növeléséhez és a befogadás erősítéséhez.

II.4.3. Élhető, működő városi élettér létrehozása (főutca, közösségi terek, sportolási-kulturális lehetőségek, helytörténet, ivóvíz, környezet)

A helyi identitás erősítésének céljához szorosan kapcsolódik a város komfortossá tétele, a minőségi élettér létrehozása. Ehhez számos műszaki infrastrukturális feltétel (energiahatékonyság, hulladékgazdálkodás kiterjesztése, ivóvízhálózat korszerűsítés) megteremtése, a járásközpont érzet biztosítása is hozzájárul. Fontos azonban a helyi identitás és összetartozás érzésének mindennapos megéléséhez a különböző identitás-elemek, mint például a közösségi terek kijelölése, rendezése, fejlesztése (Cifra-kert felújítása, szabadtéri színpad korszerűsítése, esetleg új helyszín kialakítása). Ehhez kapcsolódik a helytörténeti emlékek megőrzése, azok bemutatásának megoldása (Tornyos iskola).

Enying központ jellegének, városi funkcióinak erősítése úgy a területfejlesztési koncepciójának (2003), mint az IVS-ének (2013) egyik fontos célkitűzése volt. Ennek megvalósulása lassú folyamat. E folyamatban meghatározó szerepe van egy vonzó városközpont kialakításának. A kerékpárút-fejlesztés és a főút menti parkolás biztosításával, rendezett zöldfelület létrehozásával számos kereskedelmi és szolgáltató egység, és így a lakosság számára is vonzó Főutca jöhet létre.

II.3.4. A helyi gazdaság alapjainak megteremtése (hálózati kapcsolatok, oktatás, szakképzés, felnőttképzés, infokommunikációs, marketing)

Enying gazdasági potenciáljának számos tényezője adott (közlekedés-földrajzi helyzet, kiváló termőhelyi adottságok, természeti-kultúrtörténeti értékek). Az elmaradottság csökkentésének is több eleme rendelkezésre áll (gimnázium, kereskedelmi adottságok, infrastruktúra), amelyekre alapozva megvalósítható a szakképzés bővítése olyan területeken, ami a helyi gazdaságfejlesztést szolgálja (mezőgazdasági ismeretek átadása, háztáji gazdálkodási kultúra megerősítése, turizmus-, informatikai és nyelvi képzések stb.). A szakképzésen túl a felnőttoktatásra is jelentős szerep hárul.

A természeti és kulturális értékek vonzerővé alakításával elindulhat a város turisztikai háttértelepüléssé fejlesztése, amely jelentősen hozzájárul majd a sokrétű gazdaság kialakításához. Ilyen lehetőségek rejlenek a kiváló agráradottságok talaján az üdülőtér egésszeges élelmiszerekkel történő ellátása, helyi termékek őstermelői piacának kialakítása, a balatoni vonzerőt kiegészítő adottságok kiépítése (pl. kalandvárosy gyerekeseknek rossz idő esetére).

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

További potenciál a tervezett Budapest-Balaton kerékpárúthoz való csatlakozás, illetve a szomszédos balatoni településekkel történő kapcsolat javítása, valamint ehhez kiépíthetők a szükséges kiszolgáló létesítmények (pihenők, szervizek stb.).

Enying informatikai ellátottsága lehetőséget ad a 21. századi gazdaságfejlesztési eszközök alkalmazására, a város bekapcsolására az e-gazdaságba, e-ügyintézésbe, valamint a lakosok távmunkában történő alkalmazására.

A gazdaságfejlesztés, az ismertség elterjesztésének alapja a városmarketing kialakítása (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felületek). Ennek felépítése, megvalósítása a gazdaság minden ágát szolgálja.

II.3.5. A gazdaság sokrétűségének kialakítása (vállalkozások letelepítése, turizmusfejlesztés, kézimunka-igényes agrárgazdálkodás)

A globális folyamatokra jellemző multikultúrával és tömegtermeléssel szemben a kis városok versenyképességét a specializált keresletet kielégítő egyedi kínálat megteremtése biztosíthatja. Ilyen lehetőség Enyingen is rendelkezésre áll. A szomszédos / járási településekkel összehangolt turizmusfejlesztési elképzelések megvalósítása együttműködést igényel. Ez vonatkozik úgy a vonzerőfejlesztésekre, mint a szolgáltatások és szállásférőhelyek kialakítására is. A turizmus a helyi gazdaság több lábbon állását elősegítő tevékenység, mivel szezonális jellege nem teszi lehetővé az egész éves foglalkoztatást. Ezért megtervezése fokozott gondosságot, alapos számításokat igényel, de hatása megmutatkozik a szolgáltatások bővülésében, a hagyományok felelevenítésében, a természeti és kulturális értékek tudatos fenntartásában, megőrzésében.

A helyi gazdaság felpozícionálásához szükség van a vállalkozó kedv ösztönzésére, a vállalkozások biztonságosabbá tételére. Ehhez elsősorban olyan szolgáltatásokat kell biztosítani, amelyek segítséget nyújtanak a pályázati rendszerben történő eligazodásban, a vállalkozói ismeretek elsajátításában, továbbképzésekben, konferenciák, fórumok szervezésében. Bizonyára fokozná a vállalkozói kedvet, ha a működő és potenciális vállalkozók nagyobb beleszólást kapnának a város fejlesztésébe.

Természetesen elsődleges szempont, hogy a helyi vállalkozások tevékenysége támogatást kapjon, azonban az egyéb vállalkozások letelepítése is fontos szempont. Ehhez azonban stratégiát kell kidolgozni, hogy milyen ösztönzőkkel lehet elérni, hogy a helyi igényeknek (pl. szakember, vagy kapcsolódás más tevékenységekhez) megfelelő, a többi gazdasági tevékenységet és a helyi környezet- és életminőséget nem zavaró cégek letelepedését támogassa a város.

Az agrárgazdaság helyi lehetőségeinek bővítésére mindenképpen szükség van. A már említett oktatással, képzéssel elérhető, hogy megfelelő munkaerő álljon rendelkezésre. Azonban a kiváló adottságokat a város szolgálatába kell állítani, a jövedelemtermelő képességének növelésével.

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

III. A célok belső koherenciája

	ERŐSSÉG	GYENGESÉG
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oktatási infrastruktúra rendelkezésre áll (iskolák, gimnázium), képzési lehetőségekkel, térségi oktatási, közművelődési szereppel 2. Járásközponti, körzeti igazgatási feladatok, munkakörök 3. Új szakorvosi rendelő 4. Sok működő civil szervezet 5. Fejleszhető önkormányzati épületek rendelkezésre állnak (tornyos iskola, kastély, egyéb) 6. Kulturális programok hagyománya 7. Együttműködési szándék a járási településekkel 8. Gazdag természeti és kultúrtörténeti adottságok 9. Jó közlekedés-földrajzi helyzet 10. Kiváló termőhelyi adottságok, magas termésátlagokkal 11. Van önkormányzati földterület 12. Szőlő- és borkultúra 13. Kihasztnátlan ipari létesítmények 14. Hagyományos vállalkozások (Alsótekeresi faiskola), tradicionális kereskedelmi központ 15. Info-kommunikációs feltételek jók 16. Csatornázott település 17. Nincs környezetkárosító ipar 18. Jó zöldfelületi rendszer, rekreációs adottságok, vízfelületek 19. A megújuló energiagazdálkodás adottságai jók 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nincs egységes helyi identitás 2. A foglalkoztatottak több mint fele napi ingázó 3. Alacsony jövedelem színvonal és nagyarányú rászorultság 4. Szegregálódó településrészek 5. Nincs összefogás, aktív szereplők hiánya 6. Alacsony iskolázottság 7. Fiatalok elvándorlása (város, külföld), értelmiség elvándorlása 8. Kevés a sportolási lehetőség 9. 2000 óta nincs főzőkonyhája a településnek 10. Rossz imázs 11. Nincs rendőrkapitányság 12. A járás a 290/2014.(XI.6.) Korm. rendelet alapján „kedvezményezett” – elmaradott a környezet is 13. Enying gyenge centrumfunkciója, gazdasági súlya kicsi 14. Nincs előkészített iparterület 15. Kevés a vállalkozó, kicsi az aktivitás 16. Kevés a tőkeerős nagyvállalkozó 17. Magas a munkanélküliség, ezen belül a pályakezdő mn 18. Kedvezőtlen birtokszerkezet (s föld kevés kézben összpontosul) 19. Monokulturás, kis kézimunka-igényű mezőgazdasági művelés dominanciája 20. Hiányos a balatoni településekkel a közlekedési kapcsolat 21. Nincs mg feldolgozóipar 22. Megoldatlan parkolás a főút mellett 23. Kerékpárút hiánya 24. Rossz minőségű belső úthálózat 25. Megoldatlan települési vízrendezés 26. Az ivóvíz kutak kapacitásuk határértékén üzemelnek 27. Az átmenő forgalom zaj- és légszennyezése 28. Alacsony környezettudatosság 29. A zöldfelületi potenciál jelenleg kihasználatlan 30. Hiányoznak a mezővédő erdősávok
LEHETŐSÉGEK	Offenzív (erősség-lehetőség) stratégia	Defenzív (gyengeség-lehetőség) stratégia
<ol style="list-style-type: none"> 1. A speciális értékek, minőségi táplálkozás, környezet- és egészség tudatosság, helyi termékek iránti kereslet 2. Pályázati lehetőségek (EU, hazai, egyéb) 3. Kohéziós Alap támogatásai (energiahatékonyság és megújuló energia, alkalmazkodás a klímaváltozáshoz, kockázat megelőzés és vízügyi beruházások, transz-európai hálózatok, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szakképzés bővítése (mezőgazdasági ismeretek átadása, háztáji gazdálkodási kultúra megerősítése, turizmus-, informatikai és nyelvi képzések stb.) 2. Önkormányzati kezdeményezések szélesítése a foglalkoztatottság növelésére, a szegénység felszámolására (savanyító üzem, szoc. szöv., főzőkonyha) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kerékpárút építése, hálózati csatlakozások kialakítása, kiszolgáló létesítmények fejlesztése 2. <i>Főutca-program megvalósítása (kerékpárút, parkolás, zöldfelület rendezés stb.)</i> 3. <i>Cégek letelepedésének elősegítése</i> 4. Hulladék-gazdálkodási fejlesztések megvalósítása (bontási,

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

<p>alacsony CO2 közlekedési rendszerek és városi közlekedés támogatása)</p> <p>4. Európai Szociális Alap támogatásai (foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése, oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás, társadalmi befogadás erősítése és a szegénység elleni küzdelem, intézményi kapacitás növelése és a közigazgatás hatékonyságának fokozása)</p> <p>5. Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásai (ÁTMENETI és FEJLETTEBB régiók – energiahatékonyság és megújuló energia, illetve KKV-k versenyképessége és innováció; fenntartható városfejlesztés (integrált intézkedések) támogatása)</p> <p>6. Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap támogatásai (hozzájárulás a mezőgazdaság versenyképességéhez, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz, az éghajlatváltozás elleni fellépéshez a vidéki térségek kiegyensúlyozott fejlesztéséhez)</p> <p>7. Komplex, integrált programok támogatása (290/2014. rendelet a „kedvezményezett térségek komplex programokkal történő fejlesztéséről)</p> <p>8. Támogatott nagyberuházások megvalósulása a közelben (Bp. – Balaton kerékpárút, M8)</p> <p>9. Jelentős hazai turisztikai célpont, mint keresleti-kínálati forrás (Balaton) közelsége</p> <p>10. Az aktív turizmus iránti igény növekedése</p> <p>11. További járási közigazgatási funkciók telepítése a városba</p> <p>12. E-gazdaság, e-ügyintézés stb. támogatása</p>	<p>3. A balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások létrehozása</p> <p>4. Járási szintű turizmusfejlesztési koncepció kidolgozása, turisztikai együttműködések</p> <p>5. <i>Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása</i></p> <p>6. <i>Helyi gazdaság erősítése, sokszínűvé tétele, vállalkozások ösztönzése</i></p> <p>7. Helyi piaci, kereskedelmi lehetőségek bővítése (östermelői árusítás)</p> <p>8. <i>Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása (szabad hozzáférésű info-központok, információs weboldalak, távmunka, e-gazdaság stb.)</i></p> <p>9. <i>Energiahatékonyság javítása a megújuló energia hasznosításával</i></p>	<p>zöldhulladék elhelyezés)</p> <p>5. Ivóvízhálózat korszerűsítése, új kút fúrása</p> <p>6. Csapadékvíz-elvezetés, befogadók rendezése</p> <p>7. <i>Települési arculatfejlesztés, zöldfelületi rendszer használati értékének növelése</i></p> <p>8. <i>Járási szerepkörök bővítése</i></p>
VESZÉLY	Kitörési (erősség-veszély) stratégia	Válság (gyengeség-veszély) stratégia
<p>1. Tervezett M8 nyomvonal (elviszi az átmenő forgalom egy részét)</p> <p>2. Az egészségügy, oktatás, kultúra finanszírozásának csökkenése</p> <p>3. A települési úthálózat-, járda-, sportlétesítmények- és szállásférőhelyek fejlesztésére a 2014-2020 időszakban nem áll rendelkezésre uniós forrás</p> <p>4. Klímaváltozás hatásainak erősödése: a csapadékmennyiség csökkenése és a hőmérséklet emelkedése a tenyészidőszakban, szélsőségek gyakoriságának növekedése</p> <p>5. Kiszámíthatatlan gazdasági és jogi környezet</p> <p>6. Decentralizáció és szubsidiaritás csökkenése</p> <p>7. Civil fejlesztések mellett nincsenek garancia alapok a támogatások fedezetére</p> <p>8. Ellentmondásos pályázati feltételek, pályázati „fehér foltok”, pályázatok bonyolultsága</p>	<p>1. Turisztikai fogadóképesség javítása (szállásfejlesztés)</p> <p>2. Településmarketing (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület)</p> <p>3. Helytörténeti értékek megőrzése, bemutatása (Tornyos iskola)</p> <p>4. Vonzó közösségi terek fejlesztése (Cifra-kert felújítása, szabadtéri színpad korszerűsítése, új helyszín kialakítása)</p> <p>5. <i>A szegénységi programokban dolgozó civilek támogatása</i></p>	<p>1. <i>Helyi közösségi kommunikációs stratégia kialakítása, identitásfejlesztés, közösségi programok szervezése</i></p> <p>2. <i>Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó nevelési programok kidolgozása</i></p> <p>3. Sportolási lehetőségek bővítése (tanuszoda, sportcsarnok)</p> <p>4. Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, civil fórumok szervezése, fiatalok bevonása civil programokba</p> <p>5. <i>A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése</i></p> <p>6. <i>Magas kézimunka-igényű gazdálkodási formák támogatása, helyi termékek piacának erősítése</i></p> <p>7. <i>A helyi gazdaság jövedelemtermelő képességének növelése</i></p> <p>8. <i>Komplex felzárkóztató programok kidolgozása hátrányos helyzetű településrészekben</i></p> <p>9. <i>Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési formák bevezetése</i></p>

KD-ITS Konzorcium

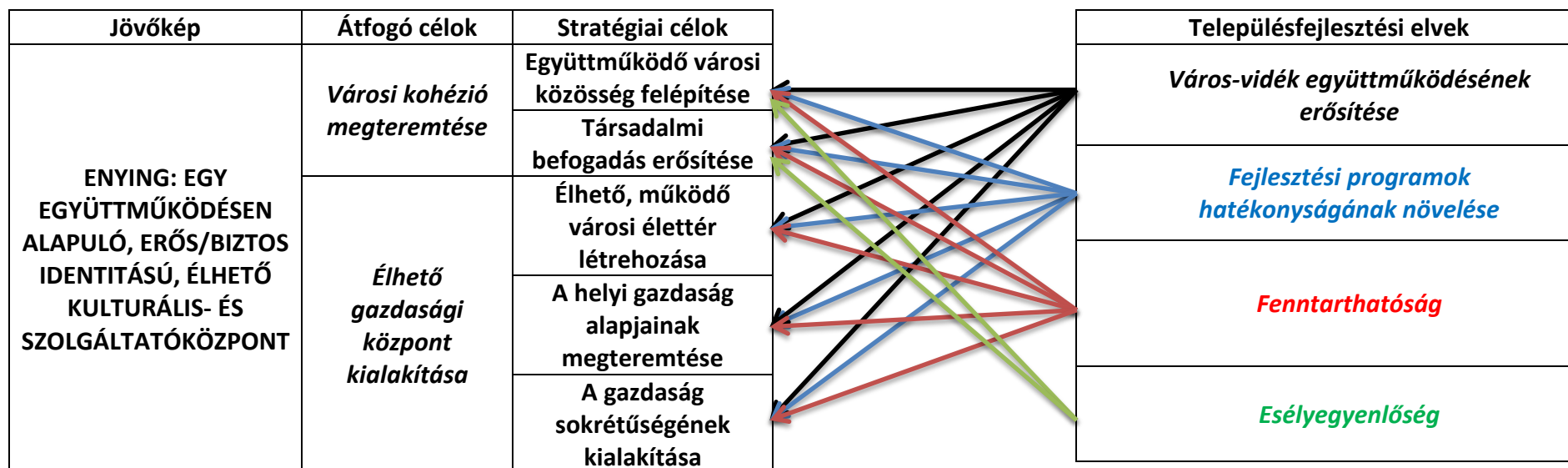
KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

9. Természeti és kulturális örökségek állagmegóvás támogatásának csökkenése		10. Felőttoktatási programok a foglalkoztatás javításáért
---	--	---

III.1. Enying célpiramisa és a horizontális elvek kapcsolata

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

III.2. Enying célpiramisa

JÖVŐKÉP

ENYING: EGY EGYÜTTMŰKÖDÉSEN ALAPULÓ, ERŐS/BIZTOS IDENTITÁSÚ, ÉLHETŐ KULTURÁLIS- ÉS SZOLGÁLTATÓKÖZPONT

Átfogó célok

Városi kohézió megteremtése		Élhető gazdasági központ kialakítása		
Stratégiai célok				
Együttműködő városi közösség felépítése (identitás, környezettudatosság, civil élet)	Társadalmi befogadás erősítése (felzárkóztatás, szegényprogramok, gyerekprogramok)	Élhető, működő városi életér létrehozása (főutca, közösségi terek, sportolási-kulturális lehetőségek, helytörténet, ivóvíz, környezet)	A helyi gazdaság alapjainak megteremtése (hálózati kapcsolatok, oktatás, szakképzés, felnőttképzés, infokommunikációs, marketing)	A gazdaság sokrétűségének kialakítása (vállalkozások letelepítése, turizmusfejlesztés, kézimunka-igényes agrárgazdálkodás)
<ul style="list-style-type: none"> • Járási szintű turizmusfejlesztési koncepció kidolgozása, turisztikai együttműködések • <i>Helyi közösségi kommunikációs stratégia kialakítása, identitásfejlesztés, közösségi programok szervezése</i> • <i>Helyi és kisközösségi hagyományokhoz kapcsolódó nevelési programok kidolgozása</i> • Civil szervezetek közötti együttműködések erősítése, civil fórumok szervezése, fiatalok bevonása civil programokba 	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati kezdeményezések szélesítése a foglalkoztatottság növelésére, a szegénység felszámolására (savanyító üzem, szoc. szöv. főzőkonyha) • <i>A szegénységi programokban dolgozó civilek támogatása</i> • <i>Komplex felzárkóztató programok kidolgozása hátrányos helyzetű településrészekben</i> • <i>Kiemelt programok hátrányos helyzetű gyerekek oktatására, alternatív oktatási-nevelési formák bevezetése</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Energiahatékonyság javítása a megújuló energia hasznosításával</i> • Vonzó közösségi terek fejlesztése (Cifra-kert felújítása, szabadtéri színpad korszerűsítése, új helyszín kialakítása) • Helytörténeti értékek megőrzése, bemutatása (Tornyos iskola) • <i>Főutca-program megvalósítása (kerékpárút, parkolás, zöldfelület rendezés stb.)</i> • Hulladékgazdálkodási fejlesztések megvalósítása (bontási, zöldhulladék elhelyezés) • Ivóvízhálózat korszerűsítése, új kút fúrása • Csapadékvíz-elvezetés, befogadók rendezése • <i>Települési arculatfejlesztés, zöldfelületi rendszer használati értékének növelése</i> • Sportolási lehetőségek bővítése (tanuszoda, sportcsarnok) 	<ul style="list-style-type: none"> • Szakképzés bővítése (mezőgazdasági ismeretek átadása, háztáji gazdálkodási kultúra megerősítése, turizmus-, informaticai és nyelvi képzések) • <i>Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása</i> • Helyi piaci, kereskedelmi lehetőségek bővítése (őstermelői árusítás) • <i>Infokommunikációs fejlesztések közösségi és gazdasági hasznosítása (szabad hozzáférésű info-központok, információs weboldalak, távmunka, e-gazdaság stb.)</i> • Településmarketing (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület) • Kerékpárút építése, hálózati csatlakozások kialakítása, kiszolgáló létesítmények fejlesztése • <i>Felnőttoktatási programok a foglalkoztatás javításáért</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Járási szerepkörök bővítése (rendőrkapitányság, bíróság) • A balatoni turizmushoz kiegészítő szolgáltatások létrehozása • <i>Helyi gazdaság erősítése, sokszínűvé tétele, vállalkozások ösztönzése</i> • Turisztikai fogadóképesség javítása (szállásfejlesztés) • <i>Cégek letelepedésének elősegítése</i> • <i>A mezőgazdaság foglalkoztatási szerepének növelése (őstermelők, háztáji gazdaságok)</i> • <i>Magas kézimunka-igényű gazdálkodási formák támogatása, helyi termékek piacának erősítése</i> • <i>A helyi gazdaság jövedelemtermelő képességének növelése</i>

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenocon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

III.3. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A koncepció célrendszerének céljainak és beavatkozásainak nagy része az egész településre vonatkoztathatók. Előzetesen megfogalmazható egy konkrét akcióterülethez köthető program: az **Élhető, működő városi élettér létrehozása** stratégiai cél *Főutca-program megvalósítása intézkedése*. Ez tartalmazza azokat az elemeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy Enying és a járás településeinek lakossága számára az élhető központ-jelleg erősödjön.

A helyi gazdaság alapjainak megteremtése stratégiai cél *Természeti és kulturális értékek turisztikai vonzerővé alakítása* intézkedés várhatóan Enying több, külterületi településrészét is érinteni fogja. Így a már jelenleg is a lovas turizmusban tevékenykedő Kabókapusztán célszerű az idegenforgalmi létesítmények ilyen irányú továbbfejlesztése, kiegészítése, míg a környékbeli tavak turisztikai hasznosítása növelné a vonzerők változatosságát.

Alsótekeresnek a Budapest – Balaton kerékpárút megépülése esetén lesz jelentősége, mivel a belterületi szakaszon tervezett kerékpárút fejlesztésnek e külterületi rész irányába lenne logikus és természetes folytatása, amelynek végső pontján Enying csatlakoztatható lenne a Balatoni bringakörúthoz. Ennek vonalvezetése a József-árok területén, természeti környezetben tervezett. Alsótekeresen így további tematikus fejlesztésekkel bővíthető tovább a kerékpáros turizmushoz kapcsolódó szolgáltatásokkal.

A szegregátumok fejlesztését a **Társadalmi befogadás erősítése** stratégiai célon belül képzelel el a koncepció úgy, hogy a *Komplex felzárkóztató programok kidolgozása hátrányos helyzetű településrészekben* intézkedés a beavatkozásokra kijelölt területeken lesz érvényes. Ezek kijelölése a stratégiai munkarészben történik.

IV. Kiinduló adatok további tervezési feladatokhoz

IV.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A társadalmi, gazdasági és környezeti adatok korábban meghatározásra kerültek a *Megalapozó vizsgálat, Helyzetfeltáró munkarész* dokumentációjában. Az egyes kiinduló adatokat ott az alábbi fejezetek tartalmazzák:

- Társadalmi adatok:
  - 1.7 fejezet – A település társadalma
- Közszolgáltatások:
  - 1.8.1 fejezet – Humán közszolgáltatások
  - 1.15 fejezet - Közművizsgálat
- Gazdaság:
  - 1.9 fejezet – A település gazdasága
  - 1.10. fejezet- Az önkormányzat gazdálkodása
- Környezeti adatok:
  - 1.11 fejezet – Táj és természeti adottságok
  - 1.13 fejezet - Épített környezet
  - 1.14 fejezet – Közlekedés
  - 1.16 fejezet - Környezetvédelem

IV.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a területfelhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A város jelenleg hatályos településszerkezeti tervében szereplő fő infrastruktúra-hálózati elemek közül már nem aktuális a M65 autópálya ábrázolása, ezt a távlati közlekedésfejlesztési elképzelések, illetve a felsőbb szintű területrendezési tervdokumentumok (OTrT) sem tartalmazzák. Ugyanakkor a közigazgatási terület déli részét érintené egy nagysebességű vasút, amelynek nyomvonalát majd ábrázolnia kell településszerkezeti tervnek. A 64-es főút nyomvonalának megváltoztatása, tehát Enying belterületét elkerülő szakasz nem tervezett, így egy ilyen nyomvonal településszerkezeti ábrázolása jelen pillanatban csak önkormányzati utat jelentene. A központi belterülettől Alsótekeres felé továbbra is javasolt egy rövidebb, közvetlen, gépkocsival járható közúti kapcsolata megteremtése.

A város bekapcsolása az országos és térségi kerékpárút-hálózatba továbbra is kiemelt jelentőségű. A Balaton körüli kerékpárúthoz legcélszerűbben Enying–Alsótekeres városrészen keresztül Balatonvilágos irányába lehetne kapcsolódni. Fontos még a Sió menti kerékpárúthoz való csatlakozás, továbbá Déggel, Lajoskomárommal illetve Lepsénnyel való kerékpáros kapcsolat megvalósítása. Ezen kapcsolatok legcélszerűbb nyomvonalait a településszerkezeti terv felülvizsgálata során kell meghatározni.

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Koncepció

Az országos energiaközmű hálózatok nyomvonalait nem érinti változás, de aktualizálni, helyenként pontosítani szükséges a regionális és helyi szintű nyomvonalakat.

Területfelhasználási szempontból lényeges módosítás a belterületől nyugatra lévő volt Videoton telephelyhez kapcsolódó gazdasági területi fejlesztés.

A településrendezési eszközök következő módosítása során felülvizgálatra, pontosításra javasoltak az jelenlegi szerkezeti terv szerinti erdőterületek.

Fehérhegy és Leshegy jelenlegi településszerkezeti terv szerinti üdülőterületi besorolása megfontolandó, e részek üdülőterületként való kialakítása egyelőre nem látszik reálisnak.

Ugyancsak felülvizsgálendő – a települési népességszám alakulásának tendenciáját, továbbá a gazdaságfejlesztési és termőföld-védelmi szempontokat is figyelembe véve – a tervezett lakóterületek mérete, kapacitása, továbbá a gazdasági területek elhelyezése és kiterjedése is.

Az Alsótekeresi Faiskola területét, mint sajátos területhasználatot, javasolt feltüntetni a tervlapokon.

A belterületi és a különálló belterületi részek közötti zöldfelületi rendszeri elemek - különösen a vízfolyások mentén – megtartása, fejlesztése továbbra is lényeges, továbbá ökológiai szempontból is fontos a vízfelületek, tavak megőrzése és többcélú, a közösséget is szolgáló hasznosítása.

IV.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Örökségi értékek

Az örökségi értékek közé országos szinten a régészeti, a műemléki, helyi szinten pedig a helyi védelem alá tartozó épített környezeti elemek, objektumok, épületek, területek tartoznak.

A település közigazgatási területén 5 *régészeti* lelőhely ismert. A nyilvántartott régészeti lelőhelyek az örökségvédelmi jogszabályok alapján általános védettséget élveznek. A település területén külön rendelet alapján fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhely nem található. A régészeti lelőhelyeket a településrendezési eszközökben fel kell tüntetni. Enyingen jelenleg nem ismert olyan régészeti lelőhely, amely turisztikai vagy ismeretterjesztési jelentőséggel bírna és így bemutatása lenne tervezett.

A városban három *műemlék* található:

- R. k. templom, Nepomuki Szent János (műemléki törzsszám:1696), Kosuth Lajos u., hrsz.: 2295/1, klasszicista, 1841
- Uradalmi épület (műemléki törzsszám:1698), Szabadság tér 2., hrsz.: 1470, késő barokk, 18. század vége

KD-ITS Konzorcium

KPRF – Ex Ante – LLTK – MAPI – PESTTERV – Trenecon COWI – Város Teampannon

8000 Székesfehérvár, Zichy liget 12.

Enying város Településfejlesztési Konceptió

- Batthyány-kastély és parkja (műemléki törzsszám:1697) , Szabadság tér 16., hrsz.: 1474/58, késő barokk, 1806 előtt

E műemlékek közül a Batthyány kastély és parkja távlati kezelése, megőrzés-fejlesztése kiemelt kérdés. A kastélynak olyan funkciót kell találni, amely a környezetére és a település közösségére nézve is kedvező, fejlesztő hatású. Cél a kastélyparkhoz egykor tartozó területek lehetőség szerinti egyesítése, a parkterület minél nagyobb, összefüggő rehabilitációja, funkcionális felújítása, kertépítészeti rendezése a műemléki szempontok figyelembevételével.

Enyingen, *helyi szinten, önkormányzati rendelettel védett* 13 objektum (jellemzően középületek, emlékművek) és további 10 objektum javasolható ilyen védelemre. A védett és védelemre javasolt objektumok a településkép igen fontos elemei, és a helyi identitás őrzésében, fejlesztésében is lényeges szerepűek. A helyi védett értékeket a településszerkezeti terven jelteni kell, a helyi építési szabályzatban pedig szükség szerint építésszabályozási szempontból is foglalkozni kell velük

Táji, természeti értékek

Az Országos Területrendezési Terv 2013-as felülvizsgálatával Enyinget is érinti a *tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete*. Az új lehatárolásnak megfelelően Enying déli részén található vízfolyások és körülöttük lévő fás területek tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendők. A HÉSZ-ben a tájképi értékek megtartására figyelemmel kell megfogalmazni a területeket érintő építési szabályozást.

Az *országos ökológiai hálózat* elemeit szintén az OTrT tartalmazza. Enyingen elsősorban a település közigazgatási területét érintő vízfolyások mentén, a völgyekben található. A vízparti területek az ökológiai hálózat magterületét képezik, kivéve a belterületet érintő szakaszokat, amelyek ökológiai folyosó szerepet töltenek be. Az ökológiai hálózat Enyinget érintő elemei fontos kapcsolatot jelentenek az nagyobb kiterjedésű magas természeti értékű területek (Balaton- Dél Mezőföld Tájvédelmi Körzet –Sárréti Tájvédelmi Körzet) között, ezzel biztosítva az élőhelyek stabilitását. Az ökológiai hálózat elemei szintén feltüntetendők a településrendezési eszközökben, területükön beépítésre szánt területeket nem szabad kijelölni.